

តារាងបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់ពាក្យ

	ពាក្យពេចន៍នៅក្នុងមាត្រា	ចំណុចនៃពាក្យបណ្តឹង	ឧទាហរណ៍នៃការសរសេរបណ្តឹង	របៀបហៅនៅក្នុងការសិក្សា
1	មាត្រា ៧៥ កថា.២ ចំណុច ខ ឃ្លា ជំពូង ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទ ទាមទារឲ្យតុលាការចេញ (Judgment sought)	ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែល ដើមចោទទាមទារឲ្យតុលាការ ចេញ (Judgment sought)	ចុងចម្លើយត្រូវបង់ប្រាក់ ១០០០០ ដុល្លារ ឲ្យដើមចោទ	គោលបំណងនៃការទាមទារ (Intention of the claim)
2	មាត្រា ៧៥ កថា.២ ចំណុច ខ ឃ្លា ខាងក្រោយ អង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការ ទាមទារ (Facts necessary to specify the claim)	ចំណុចនេះមានសរសេរនៅក្នុង ១ និង ៣ ហើយ ហេតុនេះ មិនចាំបាច់សរសេរជាចំណុច ឯករាជ្យទេ។		※ 1
3	មាត្រា ៧៥ កថា. ៣ អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការ ទាមទារ (Facts supporting the claim)	អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃ ការទាមទារ (Facts supporting the claim)	នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ ដើមចោទបានលក់រថយន្តLexus ពណ៌ខ្មៅ ស្លាកលេខ "ភ្នំពេញ 2AB 1234" ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនឲ្យ ទៅចុងចម្លើយក្នុងតម្លៃ ១០០០០ ដុល្លារ។	អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុ នៃការទាមទារ ※2 ※3 (Ground for claim)
4	មាត្រា ៧៥ កថា.៣ អង្គហេតុសំខាន់ៗ ក្នុងចំណោមអង្គ ហេតុ ទាំងមូលដែលទាក់ទងនឹងអង្គ ហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ (Important facts relating to facts supporting the claim)	អង្គហេតុដែលទាក់ទង (Relating facts)	ដំណើររឿងនៃការបង្កើតកិច្ចសន្យា ដំណើររឿងនៃការចារក្រោយមក ទៀត	អង្គហេតុដែលទាក់ទង (Relating facts)

※1

ពាក្យ "ការទាមទារ" នៅក្នុងមាត្រា ៧៥ កថា.២ ឃ្លាខាងក្រោយ ត្រូវបានគេហៅថា "កម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង" នៅក្នុងការសិក្សា ។

កម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង គឺជាទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត និងសិទ្ធិដែលជាកម្មវត្ថុនៃការជំនុំជម្រះ។

តាមរយៈប្រភេទនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារ (ការផ្តល់តារាវិកលិក ឬ ការបញ្ជាក់ ឬការបង្កើត ប្តូរ ឬរំលត់ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត) ដែលមានសរសេរនៅក្នុង ១ និងខ្លឹមសារនៃអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ ដែលមានសរសេរនៅក្នុង ៣, កម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងនឹងត្រូវបានកំណត់។

ឧទាហរណ៍ ដើមចោទទាមទារឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ ១០០០០ដុល្លារ ដោយផ្អែកលើកិច្ចសន្យាលក់ ទិញរថយន្ត Lexus។

នៅពេលនោះ ការទាមទាររបស់ដើមចោទ គឺជាការទាមទារឲ្យបង់ប្រាក់ ដែលជាការទាមទារឲ្យផ្តល់
តាវកាលិក ។

ការទាមទាររបស់ដើមចោទបែបនេះ ត្រូវបានកំណត់តាមរយៈអង្គហេតុមួយចំនួនដូចជា អង្គហេតុដែល
ដើមចោទនិងចុងចម្លើយ គឺជាកាតីនៃកិច្ចសន្យា, អង្គហេតុដែលកាលបរិច្ឆេទនៃកិច្ចសន្យាគឺថ្ងៃទី ១៥ ខែ
តុលា ឆ្នាំ២០១៤, អង្គហេតុដែលកម្មវត្ថុនៃការលក់ទិញគឺ រថយន្តម៉ាកLexusពណ៌ខ្មៅ ស្លាកលេខ "ភ្នំពេញ
2AB 1234" និងអង្គហេតុនៃទឹកប្រាក់ ១០០០០ដុល្លារជាដើម។

ដូចនេះ តាមរយៈភាពច្បាស់លាស់នៃការទាមទារ និងអង្គហេតុ, គេអាចកំណត់កម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងជា "សិទ្ធិ
ទាមទារឲ្យបង់ប្រាក់របស់ដើមចោទ ដោយផ្អែកលើកិច្ចសន្យាលក់ទិញដែលមានចំពោះចុងចម្លើយ" ។

ជាទូទៅ នៅផ្នែកចុងក្រោយនៃចំណុចស្តីពី "អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ" នៅក្នុងពាក្យ
បណ្តឹង គេសរសេរឃ្លាថា "ហេតុនេះ ដើមចោទ ទាមទារឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ ១០០០០ដុល្លារ ដោយ
ផ្អែកលើកិច្ចសន្យាលក់ទិញខាងលើ" ជាឃ្លាសរុប។

ប្រសិនបើពិនិត្យមើលឃ្លាសរុបនោះ យើងនឹងដឹងថា តើកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងជាអ្វី។

※2

អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ អាចហៅថា មូលហេតុនៃការទាមទារ ក៏បាន។ ពាក្យទាំង២ នេះ
មានន័យដូចគ្នា។

※3

អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ គឺជាអង្គហេតុមួយប្រភេទនៅក្នុងអង្គហេតុចម្បងដែលជាធាតុ
ផ្សំ។ ក្រៅពីអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ អង្គហេតុតវ៉ា និងអង្គហេតុតវ៉ាតបជាដើម គឺសុទ្ធតែ
ជា អង្គហេតុចម្បងដែលជាធាតុផ្សំ។

អង្គហេតុចម្បងដែលជាធាតុផ្សំ និងអង្គហេតុចម្បង មានន័យដូចគ្នា។